

Direktna akcija

★ NOVA SERIJA ★ BR.11 ★ 01. April 2022. GOD ★ BESPLATNO ★

IZBORI SU LAŽ, A RAT ISTINA KAPITALIZMA

Velika laž koju nam prodaju političari, o tome da je na izborima moguće nešto istinski promeniti u našim životima, pala je u senku velike istine o suštini kapitalističkog sistema pod kojim živimo - a ona je krvavi i krvožedni rat za dominaciju. Sve one laži političarskih pajaca, prazna obećanja i farsičnost celog koncepta izbora u ovakvoj situaciji se vide mnogo jasnije u svoj svojoj beznačajnosti.

Izbori su oduvek bili isključivo varka vladajuće klase, kojom ona pokušava da legitimise svoj sistem diktature na radnim mestima – radnim mestima na kojima ista ova grupa organizovano pljačka najšire slojeve radnog naroda. Biranjem

**NE NA IZBORE, NEGO U
SINDIKAT!**

**RADNIČKA KLASA NE
GLASA!**

političara glumimo da imamo neki uticaj na ono što nam se dešava, dok nam zapravo sat naradnom mestu polako otkucava život.

Čitava istorija radničkih borbi jasno pokazuje da su sva prava i sva poboljšanja uslova života i rada, pa čak i pokušaji korenite promene društva, ostvareni od strane radničke klase isključivo direktnom borbom protiv gazda i države. Štrajkovi, protesti i blokade radnih mesta su jedini način na koji je moguće naterati vladajuću klasu da nešto promeni u našem interesu. Umesto da gubimo vreme i legitimiseмо lopove na izborima, organizujmo se na radnim mestima, sa kolegicama i kolegama i naterajmo gazde da nam poboljšaju uslove života i rada!

ŠTRAJKOVI RADNICA I RADNIKA U OBRAZOVANJU

Štrajkovi zaposlenih u školama i vaspitačkim ustanovama obeležili su mart. Prosvetari su protestovali 12. marta, potom i 17. marta, kada je simbolično obeležena godišnjica takozvanog velikog štrajka. Tog datuma je 2015. više stotina zaposlenih u obrazovanju izašlo na ulice Beograda da protestuje, a upamćen je i po tome što je nekolicina učesnika polila vodom tadašnjeg ministra prosvete. Na žalost, zbog cepanja među žutim sindikatima koji su predvodili protest, štrajk nije postigao gotovo nikakve rezultate, te prosvetari i danas imaju slične zahteve kao 2015. Uvođenje platnih razreda, isplata novogodišnje nagrade i novčane pomoći prosvetnim radnicima neki su od zahteva koji se mogu čuti i danas. Zahteva se i povećanje plata. Pride, prosvetni radnici i radnice iz Niša traže smanjenje broja učenika u odeljenjenjima, i odustajanje od ideje da se od septembra u manjim školama drže neki časovi kombinovanim grupama đaka od petog do osmog razreda. Ispunjenje poslednja dva zahteva vide kao način da se reguliše problem tehnoloških viškova koji već postoji, i koji će se produbiti kombinovanjem odeljenja. Uz proteste, u školama pripadnicama sindikata bili su

skraćeni časovi na 30 minuta, a štrajkovi su najavljivani i za 21. i 31. mart.

Uslovima rada nezadovoljno je i radništvo u predškolskim ustanovama, što je i izraženo protestom 20. marta.

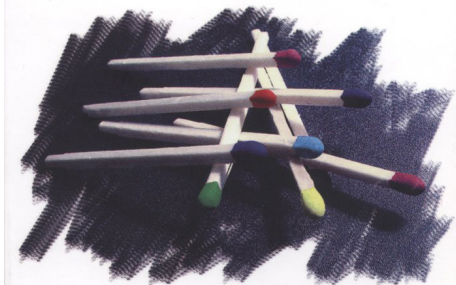
Među zahtevima je povećanje plata za vaspitače, vozače i kuvare zaposlene u predškolskim ustanovama, te poštovanje zakonskog normativa o broju upisanje dece i veličini grupa, kako bi se rasteretili postojeći kapaciteti. Zahtevaju i regulisanje regresa i toplog obroka, što zahtevaju i zaposleni u školama.

ASI podržava borbu radnika i radnica u prosveti i predlaže im organizovanje u nehijerarhijske radničke sindikate. Žuti, strukovni sindikati su već 2015. pokazali da ne rade u interesu svih zaposlenih u prosveti. Isto pokazuju i sada, najviše nefektivnim metodama borbe i međusobnim trvenjima, kojima se skreće pažnja sa pravih problema. I ne zaboravimo, borba prosvetara tiče se svih nas. Međusobna podrška je neophodna, a svoj radnički položaj, iz koje god da smo struke, poboljšaćemo isključivo organizovanjem u borbene, nehijerarhijske sindikate!

Anarhija Petar Kropotnik

PETAR KROPOTKIN

ANARHIJA

ŠESTO IZDANJE

Teško da je neka društvena teorija u istoriji toliko pogrešno interpretirana i tako nepravedno napadana i osuđivana, kao što je slučaj sa anarhizmom. Predstava koju javnost ima o anarhističkom učenju uglavnom se svodi na predrasudu da je to gomila besmislenih, ali po društvo opasnih ideja koje pozivaju na kaos i bezumlje. Takva razumevanja anarhizma posledica su vekovne sistematske porpagande koja je i očekivana, budući da se vladajuća klasa koristi svim raspoloživim sredstvima u borbi protiv kritike koja ugrožava njenu moć i kontrolu nad društvom.

Brošura sadrži tri Kropotkinova teksta o o anarhizmu, odnosu između anarhizma i sindikalizma, i enciklopedijsku odrednicu o anarhizmu koju je Kropotkin 1910. napisao za enciklopediju Britanika

Knjiga je dostupna po veoma povoljnoj ceni, od samo 250 dinara, u svim boljim knjižarama ili direktno od nas na:

telefon: 063/1165551

ili na mejl: cls@inicijativa.org

KAKO ZAPOČETI BORBU?

Mnogi od nas su se susreli sa situacijom kada žele da se izbore za bolje uslove na poslu, za veće plate, za prestanak maltretiranja od strane uprave, ili raznih drugih nepravdi, ali jednostavno nismo sigurni odakle i kako početi. Iz tog razloga pokrećemo rubriku u kojoj ćemo u narednim brojevima približiti i prokomentarisati osnovne faze, probleme i izazove u organizovanju na radnom mestu.

Gotovo sva radna mesta ključaju od nezadovoljstva zaposlenih, a plate i uslovi su često mizerni, naročito u Srbiji. Mi smatramo da niko ne treba da se bori i odlučuje u tuđe ime, ali je neophodno da neko preuzme inicijativu i pokuša da organizuje, to jest započne organizovanje sa kolegamicama i kolegama, te zajednički sa njima kanališe to nezadovoljstvo tamo gde mu je mesto – u borbu za bolje uslove rada, usmerenu protiv rukovodstva. Glavni cilj inicijatora jeste da okupi ljude i stvori zajednički identitet među radništvom, usmeren protiv rukovodstva, kroz kolektivne akcije. Organizatori imaju vodeću ulogu u smislu da pokreću borbu i da im se drugi obraćaju za savete

i podršku, oni ne treba sebe da doživljavaju kao vođe, već treba da stalno ohrabruju druge da se aktiviraju. Jedino tako možemo da razvijemo jake sindikalne strukture u kojima nemamo vođe koje mogu biti potkupljene ili ucenjene, već zajednički imamo kontrolu nad našom borbom.

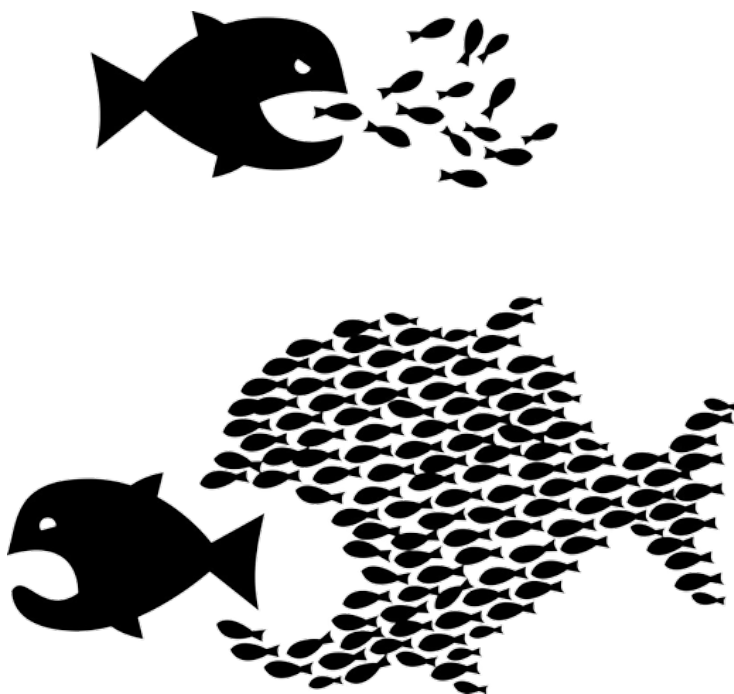
Da bismo vodili uspešnu borbu, pre svega moramo da se dobro pripremimo i upoznamo svog neprijatelja. Informišimo se o svemu vezanom za firmu: pravilnicima, opisima radnih mesta, kolektivnim ugovorima, profitu, matičnim preduzećima i ograncima, prethodnim borbama i sporovima sa radnicima, ali i o stavovima i karakteru pojedinačnih menadžera i rukovodioca. Takođe, treba poznavati zakon o radu, ali ne treba se ni previše oslanjati na njega. Sastavljen je da pre svega štiti gazde, suđenja sa njima su skupa, a naknade često mizerno male. Ipak, ne smeta da ga poznamo i često može poslužiti makar za pretnje tužbama. On nam je pomoćno sredstvo u borbi.

Potrebno je i da mapiramo teren borbe, kao i da upoznamo svoje

saborce. Koliko ljudi radi na kom radnom mestu, koliko ima čistačica i čistača, koliko kancelarijskih radnika i gde oni rade, koji su različiti rizici i problemi vezani za različite poslove i slično. Takođe je dobro znati ko je na kakvom ugovoru, u kojim smenama i kada ima pauze, kao i probleme vezane za različite vrste zaposlenja – smenski rad, male plate, povišen stres itd. Pored toga, dobro je identifikovati mesta na kojima možemo da pričamo sa kolegama, gde bi bilo dovoljno bezbedno da nas menadžment ne vidi – kuhinja, parking, autobuska stanica, toalet ili koje god drugo zgodno mesto. Trebalo bi spoznati i lične stavove radnica i radnika – da li su borbeni ili podržavaju upravu, da li su članovi sindikata, da li su besni zbog uslova rada i slično.

Kada se bolje upoznamo sa svojim radnim mestom, postavili smo temelje na kojima zajedno sa kolegamicama i kolegama možemo da se organizujemo i izborimo za bolje uslove rada i za sve ono što nam pripada!..

(nastavak u sledećem broju)

Javi se!

Ukoliko ti treba pomoć ili podrška

Možeš nam se obratiti za sve informacije, savete, ideje, podršku i pomoć vezano za probleme na radnom mestu, kao i organizovanje borbe protiv istih. Solidarno do pobeđe!

www.facebook.com/borbenisindikata/
063/116-5551
info@inicijativa.org

KAKO SU RADNICE I RADNICI U BUGARSKOJ POBEDILI DRŽAVU!

Fotografija sa naslovnice novina "Radnička Solidarnost" španskog CNT-a

Pre samo nekoliko godina, naši saborci i saborkinje iz Bugarske – koja je u dosta sličnom socijo-ekonomskom i geopolitičkom položaju kao Srbija, uspeali su da pokrenu kampanju zajedno sa radnicima iz lanca supermarketa i u roku od godinu dana primoraju državu na ogromne ustupke. Pikadili lanac supermarketa u Bugarskoj je tokom 2016. i 2017. godine krenuo sa zatvaranjem pojedinih radnji, kašnjenjem i neisplaćivanjem plata i otkazima, a u Februaru 2017. godine sud je proglasio bankrot ove kompanije. Lanac je zapošljavao hiljade radnika širom zemlje.

Nezadovoljni radnici jednog od marketa u Varni su spontano demonstrativno izašli ispred marketa i obustavili rad. Prišli su im članovi Autonomnog radničkog sindikata (bugarske organizacije koja se zalaže i bori za anarho-sindikalizam), te su zajedno odlučili da pokrenu kampanju na nivou cele države kako bi se izborili za sva dugovanja radnicima iz ovih supermarketa, kao i svih drugih koji im se priključe.

Ubrzo su uspeali da organizuju prvi protest, koj se odvijao paralelno u Sofiji ispred predsedništva firme i Varni ispred jednog od većih marketa ovog lanca, a na obe lokacije je

bilo po nekoliko stotina radnika i radnica iz Pikadili supermarketa, kao i njihove porodice i svi ljudi koji su došli da podrže. Pored protesta, radnici Pikadili marketa koji još nisu zatvoreni su počeli da stupaju u štrajk. Kampanji su se uskoro pridružili zaposleni u Max Telekom – telekomunikacijskoj firmi u Bugarskoj, koja je takođe bila pred zatvaranjem i koja je mnogim radnicima dugovala plate. Kao cilj protesta i štrajkova, u početku se od firmi zahtevalo da isplate dugovanja, ali se pritisak nedugo zatim preneo i na državu.

Tokom 9 meseci kampanje održavani su brojni protesti, slati zahtevi institucijama, organizovani su javni sastanci i zborovi, a takođe su učestvovali u blokadi rudnika od strane rudara u Obročištu i stekli su podršku i stvorili saradnju sa radnicima iz mnogih drugih sektora: krojačicama i krojačima iz Dupnjice, rudarima, radnicima u hemijskoj industriji, kao i drugima. 9. Septembra 2017. zajednički su održali veliki protest u Sofiji. Sve vreme su odbijane saradnje i iskorišćavanje borbe od strane političkih partija i drugih profitera, a umesto toga se pokret postepeno jačao povezujući se sa drugim potlačenim radnicima i radnicama.

U Februaru 2018. godine, nakon gotovo godinu dana iscrpljujuće borbe, ova radnička kampanja je ostvarila konačnu pobeđu. Država, suočena sa organizovani i odlučnim radnicima, je uvela Garantni fond za stečaj – iz koga će se isplaćivati sva dugovanja radnicima kada firme odu u stečaj, uključujući neisplaćene plate, godišnje odmire, otpremnine i slično. Takođe, taj fond je stupio na snagu retroaktivno, isplaćujući dugovanja svima počev sa prvim Februarom 2015. godine.

Iako radnici i radnice uključeni u ovu borbu sada rade u drugim firmama ili industrijama, oni su mahom ostali povezani i spremni da se upuste u nove borbe kada se za to stvori potreba i prilika, sada još više ohrabreni svojim uspesima. Takođe su izborili ogromno poboljšanje svim radnicima u Bugarskoj, koji su sada zaštićeni od samovolje gazda da im ne isplate dugovanja i gase firme – problem koj je u Srbiji zadnjih decenija izuzetno prisutan. Pored toga, svima nama su pružili savremeni primer toga da organizovani i odlučni, možemo da postignemo mnogo i izborimo se za bolje uslove rada i života, a državu i gazde primoramo na ustupke!

Sindikalna konfederacija Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je propagandno-borbena anarhistička revolucionarna sindikalna organizacija, koja se bori za društvo bazirano na individualnoj i kolektivnoj slobodi, ravnopravnosti i solidarnosti, lišeno svih oblika represije, hijerarhije i vlasti čoveka nad čovekom.

ASI je Sekcija Međunarodnog udruženja radnika i radnica (MUR-AIT-IWA)

Direktna akcija nastavlja tradiciju časopisa Hleb i sloboda, čiji je prvi broj štampan 1905. u Beogradu

Direktna akcija se finansira vašim donacijama. Ako želite da nas podržite na ovaj način, novac možete uplatiti na račun Centra za liberterske studije: 200-2269920101033-28

Uredništvo: Ivan Lazarević, Milanka Jovičić, Marko Borisavljević, Ana Jovanović

Priloge i pisma slati na kontakt adresu.

Kontakt: tel. **063/1165551**

e-mail: da@inicijativa.org

web: www.inicijativa.org

fb: <https://www.facebook.com/borbenisindikata>

Rukopisi ne gore.

CIP: 329(497.11)
ISSN 1821-0813
COBISS-SR-ID
107264780